

MINISTERUL EDUCAȚIEI

Ars Libri

Cristina Ipate-Toma

Adina Grigore

Georgeta-Mihaela Crivac

Daniela Chiriță

Gabriela-Carmen Diaconescu

EDUCAȚIE SOCIALĂ

Clasa a VII-a

CUPRINS

Instrucțiuni de utilizare a manualului digital	4
Informații pentru elev și profesor	5
Competențe generale și competențe specifice	6
Recapitulare inițială	7
Evaluare inițială	8

1. SISTEMUL POLITIC ÎN ROMÂNIA

I. Drepturile omului	10
II. Forme de guvernământ și regimuri politice: regimuri democratice, autoritare și totalitare	15
III. Constituția României	20
III.1. Structura Constituției	20
III.2. Valori și principii constituționale	23
Recapitulare	26
Evaluare	27
IV. Principii și instituții democratice	28
IV.1. Statul democratic și principiul pluralismului: dreptul de asociere și partidele politice	28
IV.2. Statul democratic și principiul separării puterilor; autoritățile statului român	31
IV.2.1. Autoritatea legislativă; legile	31
IV.2.2. Executivul; administrația centrală și locală ...	34
IV.2.3. Autoritatea judecătorească; aplicarea legilor ...	37
IV.2.4. Președintele României	39
IV.3. Statul de drept	42
Recapitulare	44
Evaluare	46

2. RAPORTUL CETĂȚENI - AUTORITĂȚI. DREPTURI ȘI RESPONSABILITĂȚI CETĂȚENEȘTI ÎN SOCIETATEA DEMOCRATICĂ

I. Domnia legii și puterea cetățenilor	48
I.1. Procesul de elaborare a legilor; participarea cetățenilor la elaborarea legislației	48
I.2. Drepturile și libertățile cetățenești și respectarea legilor; limite ale libertății	51
I.3. Justiția ca instituție de apărare și de îndeplinire a dreptății; egalitatea în fața legii și accesul la justiție al cetățenilor	54

I.4. Copilul în procesul judiciar; delincvența juvenilă; consecințe ale nerespectării legii	57
Recapitulare	60
Evaluarea/autoevaluarea portofoliului	60
II. Cetățenia activă. Participarea cetățenilor la luarea deciziilor publice și la controlul aplicării acestora	61
II.1. Implicarea civică în contextul democrației reprezentative și al formelor de manifestare a democrației directe	61
Investigație	63
II.2. Alegerile și votul; alegerea reprezentanților; evaluarea activității reprezentanților aleși	64
II.3. Societatea civilă, organizații nonguvernamentale, tipuri de inițiative cetățenești în comunitățile locale	67
II.4. Rolul îndeplinit de mass-media în societate și în formarea opiniei publice	70
Recapitulare	73
Evaluare	74

3. PROIECTUL EDUCAȚIONAL DEDICAT PROBLEMELOR COMUNITĂȚII EDUCAȚIONALE/LOCALE

I. Elaborarea și derularea proiectului educațional dedicat problemelor comunității educaționale/locale	76
I.1. Alegerea temei	77
I.2. Elaborarea fișei de proiect	78
I.3. Derularea proiectului propus	80
I.4. Evaluarea proiectului propus	81
Autoevaluare	82

Recapitulare finală	83
Evaluare finală	84

ANEXE

Declarația Universală a Drepturilor Omului	85
Constituția României - extras	87

Dragul nostru elev,

În cadrul disciplinei Educație socială vei studia Educația pentru cetățenie democratică.

Pe parcursul acestui an școlar, la disciplina Educație socială, îți propunem să realizezi un **portofoliu** (o mapă) cu diverse lucrări (lucrările realizate la rubrica „Portofoliu”). Aceste lucrări vor fi evaluate în funcție de următoarele criterii: respectarea temei, originalitatea lucrării și aspectul general.

Activitatea și comportamentul tău din cadrul orelor de educație socială, pe tot parcursul anului școlar, vor fi observate sistematic de către profesor și consemnate în **Fișa de observare sistematică a activității și a comportamentului elevului**, prezentată mai jos. Acest fapt constituie o modalitate de evaluare a implicării tale în activități.

Stimate profesor,

Abordarea disciplinei Educație socială se realizează, într-un mod integrat, pornind de la competențele specifice definite în cadrul programei, concentrându-se asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale oamenilor în fiecare aspect al vieții lor, a responsabilităților și a participării active, în relație cu dimensiunea civică, politică, socială, juridică și culturală a societății.

Rubricile prezentate în manual sunt părți integrante ale procesului de predare-învățare-evaluare.

Fiecare **titlu** de lecție este corelat cu un articol din Declarația Universală a Drepturilor Omului sau din Constituția României.

Rubrica **Studiu de caz** - captarea atenției elevilor.

Rubrica **Stabilește legături** - reactualizarea conținuturilor studiate sau stabilirea legăturilor între acestea și cunoștințele de la alte discipline.

Rubrica **Mesaj cheie** - anunțarea temei lecției.

Teoria conținutului de predat este prezentată ținând seama, atât de particularitățile elevilor în ceea ce privește dezvoltarea psiho-socio-emoțională, cât și de nivelul de achiziții pe care aceștia l-au dobândit până la această vârstă.

Rubrica **Dicționar** - explicarea termenilor noi pentru elevi.

Rubricile **Aplică!**, **Lucrează în pereche!**, **Lucrează în echipe!** - fixarea cunoștințelor.

Rubricile **Reține!**, **Implică-te!**, **Exprimă-ți opinia!**, **Portofoliu** - dezvoltă atitudini pentru participare civică activă și îi ajută pe elevi la formarea unor valori care să le dezvolte personalitatea.

Rubricile **Află mai multe!**, **Calendar**, **Știi că...?** - provoacă elevilor curiozitatea și lărgeste orizontul cunoașterii.

Evaluarea, interevaluarea, autoevaluarea, sunt propuse sistematic pe parcursul manualului și acoperă întreaga gamă a tipologiei itemilor, contribuind la o evaluare obiectivă și calitativă a rezultatelor elevilor.

Manualul cuprinde **metode complementare de evaluare (observarea sistematică a activității și a comportamentului elevilor, investigația, proiectul, portofoliul, autoevaluarea)** și metode interactive prin utilizarea cărora elevii devin participanți la propria formare.

Anexele manualului cuprind **Declarația Universală a Drepturilor Omului** și extras din **Constituția României**.

Fișa de observare sistematică a activității și a comportamentului elevului

	Caracteristici/comportamente	DA	NU
1.	Atitudinea elevului față de sarcinile de lucru		
	A colaborat cu ceilalți colegi.		
	A solicitat ajutor la nevoie.		
	A finalizat activitatea.		
2.	Asumarea responsabilităților în realizarea sarcinilor de lucru		
	A avut spirit de inițiativă.		
	A respectat regulile pentru îndeplinirea sarcinilor.		
3.	Corectitudinea realizării sarcinilor		
	A pus în aplicare achizițiile anterioare.		
	A remediat problemele/dificultățile apărute.		
	A îndeplinit corect sarcinile.		
4.	Progresul realizat		

COMPETENȚE GENERALE ȘI COMPETENȚE SPECIFICE

1. Raportarea critică la fapte, evenimente, idei, procese din viața personală și a diferitelor grupuri și comunități, prin utilizarea unor achiziții specifice domeniului social

- 1.1. Utilizarea corectă a termenilor specifici educației pentru cetățenie democratică
- 1.2. Analizarea unor situații problematice determinate de abaterea de la valorile, principiile, practicile societății democratice
- 1.3. Argumentarea în favoarea respectării valorilor, principiilor, normelor și practicilor specifice unei societăți democratice și statului de drept

2. Cooperarea pentru realizarea unor activități și pentru investigarea unor probleme specifice diferitelor grupuri și comunități, prin asumarea unor valori și norme sociale și civice

- 2.1. Elaborarea, în echipă, a unui proiect dedicat problemelor comunității educaționale/locale
- 2.2. Participarea, prin derularea unui proiect, la rezolvarea problemelor comunității educaționale/locale
- 2.3. Rezolvarea, în perechi/echipă, a unor sarcini de lucru referitoare la viața într-o societate democratică

3. Participarea responsabilă la luarea deciziilor prin exercitarea spiritului de inițiativă și întreprinzător, respectiv prin manifestarea unui comportament social, civic și economic activ

- 3.1. Manifestarea disponibilității pentru participare civică și pentru exercitarea calității de cetățean
- 3.2. Aplicarea unor valori, norme și principii democratice în situații concrete care presupun decizie și acțiune

RECAPITULARE INIȚIALĂ

Pe parcursul clasei a VI-a, la disciplina Educație socială ai dezbătut probleme, ți-ai exprimat puncte de vedere, idei referitoare la societatea interculturală. Pentru a evidenția cunoștințele dobândite, alcătuiște enunțuri cu termenii din aritmogrif. Poți avea ca inspirație și colajul de fotografii prezentat mai jos.

EDUCAȚIE

COMUNICARE

STEREOTIPURI

IDENTITATE

COOPERARE

PRINCIPII

PREJUDECĂȚI

VALORI

DIVERSITATE

DIALOGURI INTERCULTURALE

BARIERE CULTURALE

EGALITATE

CULTURĂ

OPINII

PATRIOTISM

DISCRIMINARE

TOLERANȚĂ

UNITATE

EVALUARE INIȚIALĂ

1. În careul alăturat au fost inserate 4 cuvinte care definesc principiile și valorile unei societăți interculturale. Descoperă-le și scrie-le!
2. Alcătuieste enunțuri cu două dintre cuvintele identificate la exercițiul 1.
3. Dă exemple de două comportamente discriminatorii.
4. Asociază noțiunile din coloana A cu cele potrivite din coloana B.

Q	W	E	R	T	Y	U	I	J	O	T
A	S	D	F	G	H	J	K	L	Ș	O
P	A	R	E	S	P	I	N	G	I	L
Z	X	E	G	A	L	I	T	A	T	E
M	N	S	B	V	C	R	A	L	E	R
S	A	P	A	R	E	I	D	I	R	A
C	R	E	F	U	Z	T	A	T	G	N
A	C	C	E	P	T	A	R	E	K	Ț
D	I	T	R	A	O	R	E	R	Y	Ă
O	S	N	G	J	Ă	E	M	I	T	O
D	I	S	C	R	A	B	R	T	A	N

A	B
Patriotism	sentimentul de apartenență a persoanei la un grup cultural
Patrimoniu cultural	interacțiunea între oameni de diferite culturi
Identitate culturală	cunoașterea deformată a realității
Discriminare	tratament diferit și nedrept față de anumite persoane
Comunicare interculturală	moștenirea istorică și culturală a fiecărei țări (ansamblul creațiilor materiale și spirituale)
	iubirea, devotamentul și atașamentul față de țară

5. Notează cu (A) afirmațiile adevărate și cu (F) pe cele care sunt false.

Model: A Dialogul intercultural conduce la consolidarea societăților interculturale.

- Dialogul intercultural este un mijloc care asigură pacea.
- Respingerea acelor persoane care sunt diferite ne protejează de anumite pericole.
- Stereotipurile și prejudecățile reprezintă bariere în cadrul comunicării interculturale.
- Toți copiii trebuie să fie tratați în mod egal într-o societate.

ITEMI	Detaliere punctaj
1	4 X 5 PUNCTE = 20 PUNCTE
2	2 X 10 PUNCTE = 20 PUNCTE
3	2 X 5 PUNCTE = 10 PUNCTE
4	4 X 5 PUNCTE = 20 PUNCTE
5	4 X 5 PUNCTE = 20 PUNCTE
	10 PUNCTE DIN OFICIU
Total	100 PUNCTE

SITEMUL POLITIC ÎN ROMÂNIA

1

CONȚINUTURI:

- I. Drepturile omului
- II. Forme de guvernământ și regimuri politice: regimuri democratice, autoritare și totalitare
- III. Constituția României
 - III.1. Structura Constituției
 - III.2. Valori și principii constituționale
- IV. Principii și instituții democratice
 - IV.1. Statul democratic și principiul pluralismului: dreptul de asociere și partidele politice
 - IV.2. Statul democratic și principiul separării puterilor; autoritățile statului român
 - IV.2.1. Autoritatea legislativă; legile
 - IV.2.2. Executivul; administrația centrală și locală
 - IV.2.3. Autoritatea judecătorească; aplicarea legilor
 - IV.2.4. Președintele României
 - IV.3. Statul de drept

Toate ființele umane se nasc libere și egale în demnitate și în drepturi. Ele sunt înzestrate cu rațiune și conștiință și trebuie să se comporte unele față de altele în spiritul fraternității.

(Art. 1 din Declarația Universală a Drepturilor Omului)

Studiu de caz

Un elev îi interzice unei colege să își exprime opinia cu privire la modalitatea în care vor desfășura activitățile din săptămâna „Școala altfel”, pe motiv că ea nu are rezultate școlare foarte bune.

- Consideri că elevul procedează corect?
- Argumentează-ți răspunsul!
- Ce drept crezi că i-a fost încălcat colegei?

Stabilește legături!

Copiii beneficiază de drepturi speciale. Acestea sunt prezentate în *Convenția ONU cu privire la Drepturile Copilului*.

- ▶ Enumeră câteva drepturi ale copilului.
- ▶ Reformulează apoi aceste drepturi, pentru a se potrivi atât copiilor, cât și adulților.

Mesaj cheie

Drepturile omului se referă la ființele umane de pe întreaga planetă.

Oamenii au drepturi încă de la începutul existenței lor: dreptul la viață, dreptul la libertate, dreptul la **egalitate**.

Aceste drepturi sunt considerate drepturi naturale, adică acele drepturi pe care toate ființele umane le au prin naștere. Filozoful britanic John Locke este primul care a introdus ideea dreptului natural, în lucrarea sa *Al doilea tratat despre cărmuire* (sec. XVII). El vorbește despre dreptul la viață, la libertate și la proprietate.

Viața, libertatea, egalitatea, proprietatea, **demnitatea** umană au fost prețuite de-a lungul timpului, dar nu au fost respectate întotdeauna. Acest fapt a dus la conflicte și lupte politico-sociale de-a lungul istoriei.

În urma celui de-Al Doilea Război Mondial, din cauza suferințelor enorme provocate de încălcarea drepturilor omului (milioane de oameni au fost uciși sau închiși în **lagăre de concentrare**, proprietăți distruse etc.), s-a considerat necesară redactarea unui document care să promoveze, să apere drepturile omului și să împiedice încălcarea acestora.

Juristul de origine franceză, René Cassin (1887 - 1976), este principalul autor al *Declarației Universale a Drepturilor Omului*.

Pe 10 decembrie 1948, la Paris, Adunarea Generală a Națiunilor Unite **adoptă și proclamă** *Declarația Universală a Drepturilor Omului*, primul document oficial privitor la drepturile omului.

După adoptarea acesteia, ONU și-a continuat activitatea de apărare și promovare a drepturilor omului, prin elaborarea mai multor documente. Amintim *Rezoluția ONU - Educație pentru democrație* (2012), prin care reafirmă drepturile tuturor la educație, drept consacrat în *Declarația Universală a Drepturilor Omului*, precum și respectarea în întregime a acesteia, depunând eforturi pentru protejarea și promovarea în toate țările a drepturilor civile, politice, economice, sociale și culturale.

România este membră a unor organizații/instituții care apără și promovează drepturile omului: Organizația Națiunilor Unite (ONU) din 1955, Consiliul Europei din 1993 etc.

Țara noastră apără și promovează drepturile omului înscrise în documentele oficiale. Prima instituție națională pentru drepturile omului creată în România după 1989 este Institutul Român pentru Drepturile Omului (IRDO).

Drepturile omului se pot clasifica în mai multe categorii:

▶ **drepturi civile și politice** - dreptul la viață, dreptul la libertate și securitate personală, dreptul la exprimare, dreptul la cetățenie, dreptul de a fi protejat împotriva violenței, dreptul la **vot**, dreptul la asociere, dreptul de a circula liber și de a cere azil politic, dreptul de acces egal la funcții politice etc.;

▶ **drepturi economice, sociale și culturale** - dreptul la muncă, dreptul la o retribuție echitabilă, dreptul de a avea un trai decent, dreptul la asistență socială, dreptul la odihnă și recreere, dreptul la educație, dreptul la viață culturală etc.

Drepturile omului trebuie respectate fără excepție, iar încălcarea unuia înseamnă, de fapt, încălcarea tuturor celorlalte drepturi. Drepturile omului sunt **inalienabile** și au un caracter universal pentru că fac referire la toate ființele umane. !

Dicționar

a adopta: a accepta ceva (prin vot)

demnitate: arată calitatea reacțiilor, comportamentului unei persoane, valoarea, cinstea, meritele morale, gradul de prețuire ca și rangul atins de o persoană în cadrul societății

egalitate: principiu conform căruia tuturor oamenilor li se recunosc aceleași drepturi și îndatoriri

inalienabil: care nu poate fi înstrăinat

lagăr de concentrare: centru de detenție pentru oponenții politici, străini, grupuri sociale, etnice sau religioase, civili dintr-o zonă de război sau pentru grupuri de persoane neagreate de puterea politică a unui stat, deseori pe timp de război

lege: totalitatea normelor (regulilor) cu caracter obligatoriu stabilite și apărute de stat prin instituțiile sale
a proclama: a anunța ceva în mod oficial, a aduce la cunoștință publică un fapt de mare importanță și de interes general

vot: exprimare a opiniei cetățenilor unui stat în legătură cu alegerea reprezentanților lor în organele de conducere; opinie exprimată de membrii unei adunări constituite în legătură cu o candidatură, cu o propunere sau cu o hotărâre

Știi că...?

Singura țară europeană în care poate fi aplicată pedeapsa cu moartea este Belarus.

Reține!

Încălcarea drepturilor omului se sancționează (se pedepsește) prin lege.